

Bijlage 13 Verbonden partijen

Waterschap Rivierenland heeft bestuurlijke en financiële belangen in partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en (andere) rechtspersonen. Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor het waterschap. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake wanneer het waterschap middelen ter beschikking heeft gesteld en die kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op het waterschap.

Het betreft de volgende verbonden partijen:

- Gemeenschappelijke regeling Belasting Samenwerking Rivierenland (BSR)
- Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis
- Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009
- Gemeenschappelijke regeling Park Lingezen
- Gemeenschappelijke regeling Projectbureau Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard
- Gemeenschappelijke regeling AQUON 2011
- Waterschapsbank N.V. (NWB)

Naam verbonden partij		Gemeenschappelijke Regeling Belastingen Rivierenland	
BSR is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen van Waterschap Rivierenland, Avri (Afvalverwijdering Rivierenland) en de gemeenten Culemborg, Montfoort, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede en IJsselstein. Voor burgers, bedrijven en instanties heeft de samenwerking als voordeel dat ze één aanslagbiljet ontvangen en met één organisatie te maken hebben. BSR zorgt voor de (on)roerende zaakbelasting, forensenbelasting, rioolheffing, hondenbelasting, afvalstoffenheffing/reinigingsrecht, zuiveringsheffing, wegenheffingen en watersysteemheffingen. Ook bepaalt BSR de WOZ-waarde van panden voor de acht gemeenten en verzorgt zij de uitvoering van de Wet BAG en Wet WKPB.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	1 januari 2008		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Deelnemers	Waterschap Rivierenland, Afvalverwijdering Rivierenland, gemeenten Culemborg, Montfoort, Maasdriel, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, Wijk bij Duurstede en IJsselstein.		
Vestigingsplaats	Tiel (De Blomboogerd 1, 4003 BX). Per 1 januari 2020 (Stationsstraat 4, 4001 CE)		
Overgedragen bevoegdheden	Heffing en invordering van de watersysteemheffing, verontreinigingsheffing, zuiveringsheffing en wegenheffing.		
Openbaar belang	De regeling behartigt belangen op het gebied van de heffing en invordering van belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken waaronder tevens wordt begrepen de administratie van vastgoedgegevens en het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden		
Bestuurlijk belang	-WSRL draagt voor circa 50% bij aan het totaal van de GR. -Stemverhoudingen binnen GR: iedere deelnemer is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met één afgevaardigde en heeft één stem; WSRL heeft twee afgevaardigden en twee stemmen. -Het dagelijks bestuur bestaat uit 3 personen, waarvan altijd één vanuit WSRL.		
Doelstellingen /ontwikkelingen	In 2020 blijft BSR investeren in haar medewerkers, ondersteunende systemen en processen zodat dit leidt tot efficiency en optimalisatie van belastinginkomsten voor haar deelnemers tegen zo laag mogelijke integrale kosten. Dit doet BSR op een resultaatgerichte, betrokken en klantgerichte wijze.		
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota en de ontwerpbegroting vormen voor een Verbonden Partij de basis voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de regeling van de betreffende Verbonden Partij.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AB: G. den Hartog AB: H. Driessen DB: G. den Hartog		
Ambtelijke contactpersoon	B. van Leeuwen		
Financiële gegevens			
Financieel belang	Zowel voordelige als nadelige resultaten worden afgerekend op basis van de vastgestelde verdeelsleutels. BSR heft en int jaarlijks voor WSRL ca. € 173 mln. aan waterschapbelastingen. De bijdrage aan de BSR over 2020 is circa. € 4,1 miljoen.		
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)		
2017	€ 0,0		
2018	€ 0,0		
Mutatie	€ -		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017	€ 0,3	€ 12,6	€ 0,0
2018	€ 0,3	€ 13,0	€ 0,0
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP	Gemiddeld		
Beschrijving risico's WSRL	-		

Naam verbonden partij	Het Waterschapshuis

Het Waterschapshuis is een openbaar lichaam in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen en is gevestigd in Amersfoort. Het Waterschapshuis ondersteunt de deelnemende waterschappen met het verbeteren van de informatie- en bedrijfsprocessen met als doel de kwaliteit en efficiëntie van de taakuitvoering te bevorderen. Het Waterschapshuis functioneert daarbij als ondersteunende organisatie en aankoopcentrale voor de waterschappen.

Algemene gegevens

Ingangsdatum	1 juli 2010
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Deelnemers	Waterschap Rivierenland en alle overige waterschappen in Nederland
Vestigingsplaats	Amersfoort (Stationsplein 89, 3818 LE)
Overgedragen bevoegdheden	De bevoegdheden zijn geregeld in artikel 24 van de Gemeenschappelijke regeling Het Waterschapshuis. "lid 1. Aan het bestuur van HWH worden geen publiekrechtelijke bevoegdheden van de deelnemers overgedragen. Lid 2. Het bestuur van HWH is bevoegd tot regeling en bestuur ter behartiging van die taken die het Waterschapshuis in de regeling zijn opgedragen".
Openbaar belang	Het belang is omschreven in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling. "De regeling wordt getroffen om een expertinstituut en serviceorganisatie voor waterschappen in het leven te roepen met als doel het in opdracht van de deelnemende waterschappen en eventuele derden realiseren van renderende samenwerking op informatie- en bedrijfsprocessen en daarmee behartiging van behoeften van algemeen belang van de watersector".
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als er waterschappen aan deze regeling deelnemen. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier andere door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen leden. Ieder lid heeft 1 stem.
Doelstellingen /ontwikkelingen	In 2010 is er een gemeenschappelijke regeling opgericht, echter de transitie van stichting naar Gemeenschappelijke Regeling is pas in november 2013 in gang gezet. In 2016 zijn flinke stappen gezet in de vorming van HWH 2.0, waarbij flexibilisering een grote rol speelde. Deze is in 2017 zo goed als afgerond. 90% van de mensen die het betrof heeft geen aanstelling meer bij HWH. Zij hebben een overstap gemaakt naar de waterschappen of elders. Pas na 2021 kan 100% worden gerealiseerd. Naast de focus op flexibilisering is er, in het kader van kennis en verbinden, aandacht geweest voor samenwerking met het I-Platform en de verbinding met de kernactiviteiten van de waterschappen. Professionalisering van de ondersteunende diensten binnen HWH is opgepakt evenals de waterschapsbrede onderwerpen als informatieveiligheid en privacy. In 2018 is HWH 2.0 geëvalueerd en goed ontvangen. Momenteel wordt gewerkt aan verdere doorontwikkeling van het Waterschapshuis; HWH 3.0. Hierin ligt de nadruk op verdere professionalisering, gezien de digitaliseringsuitdagingen waar de waterschappen voor staan. Ook wordt gewerkt aan intensievere samenwerking met de andere waterschapskoepels Unie van Waterschappen en STOWA.
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota en de ontwerpbegroting vormen voor een Verbonden Partij de basis voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de regeling van de betreffende Verbonden Partij.
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	Gemeenschappelijke regeling: AB: G. den Hartog
Ambtelijke contactpersoon	R.Bremer

Financiële gegevens

Financieel belang	Het algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling stelt de begroting en de jaarrekening van het Waterschapshuis vast. In de gemeenschappelijke regeling staan de spelregels m.b.t. het zienswijze/goedkeuringsproces opgenomen. In Hoofdstuk 4 van de Gemeenschappelijke regeling wordt ingegaan op de Financiën van het Waterschapshuis. In artikel 36 wordt de wijze van kostentoerekening uiteengezet.

	De financiële bijdrage aan HWH valt uiteen in twee items: algemeen gezamenlijke instandhoudingskosten van HWH (art 36 lid 1) en de bijdrage voor de afzonderlijke projecten waar het betreffende waterschap specifiek aan deelneemt o.b.v. een afgesloten dienstverleningsovereenkomst (art 36 lid 2).		
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)		
2017	€ 0,0		
2018	€ 0,0		
Mutatie	€ -		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017 (Na resultaatbestemming)	€ 0,0	€ 11,3	€ 00 (na inzet bestemmingsreserves)
2018 (Na resultaatbestemming)	€ 0,0	€ 10,8	€ 0,0 (na inzet bestemmingsreserves)
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP	Laag		
Beschrijving risico's WSRL	Het risico dat waterschappen uittreden uit (onderdelen van) programma's van Het Waterschapshuis. Uittreding van waterschappen kan lopende activiteiten in gevaar brengen en kan tot kostenstijging voor WSRL en andere waterschappen leiden. Ook het aangaan van fusies van waterschappen leidt tot toename in de kosten.		

Naam verbonden partij		Gemeenschappelijke Regeling Slibverwerking 2009 (HVC)
De deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling Slibverwerking 2009, zijnde de hoogheemraadschappen van Delfland, van Rijnland, van Schieland en de Krimpenerwaard, Waterschap Hollandse Delta en Waterschap Rivierenland hebben een gezamenlijk aandeel van circa 13% in het (gestort) aandelenkapitaal van de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC) met een vertegenwoordigde waarde van totaal € 18.044. HVC verwerkt zuiveringsslib voor de deelnemers aan de slibverwerking, die het zuiveringsslib rechtstreeks aan HVC ter verwerking aanbieden. Waterschap Rivierenland heeft op basis van de overnameovereenkomst tussen HVC en de deelnemers van de slibverwerking een risico van maximaal 7% in de verplichtingen van de gemeenschappelijke regeling slibverwerking 2009. De bereidstelling ten aanzien van de Bio Energie Centrale (BEC) is niet omgezet in een feitelijke garantstelling. Per 31 december 2018 staat het GR garant voor 30,0 miljoen (€ 24,6 uitstaande geldleningen + € 5,4 miljoen BEC). 7% van € 30,0 miljoen = € 2,1 miljoen. Waterschap Rivierenland staat mede garant voor het rekening courant saldo van rekeningnummer 63.67.60.707 ten name van HVC.		
Algemene gegevens		
Ingangsdatum	1 augustus 2010	
Rechtsvorm	Openbaar lichaam	
Deelnemers	Waterschap Rivierenland, Waterschap Hollandse Delta, Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap van Delfland	
Vestigingsplaats	Rotterdam (secretariaat: Jadestraat 1, 1812 RD Alkmaar)	
Overgedragen bevoegdheden	Specifiek is overgedragen de bevoegdheid tot het verlenen van een uitsluitend recht ex artikel 17 van het Bao aan HVC	
Openbaar belang	De regeling behartigt de belangen van de deelnemende waterschappen op het terrein van transport en verwerking van zuiveringsslib	
Bestuurlijk belang	AB bestaande uit 10 leden afkomstig van de deelnemers. DB bestaande uit 3 leden gekozen uit de AB leden.	
Doelstellingen /ontwikkelingen	De GR Slibverwerking heeft tot doel de behartiging en coördinatie van de belangen van de deelnemende waterschappen met betrekking tot de verwerking van zuiveringsslib en de gezamenlijke ontwikkelingen in de afvalwaterketen. De kerntaak van de gemeenschappelijke regeling is het gezamenlijk behartigen van het aandeelhouderschap in de NV HVC en het afstemmen van de activiteiten die met of door NV HVC ten behoeve van de in de gemeenschappelijke regeling deelnemende waterschappen worden uitgevoerd. Hiertoe oefent de GR een actief aandeelhouderschap uit, om namens de deelnemende waterschappen een nauwe betrokkenheid bij ontwikkelingen en innovatie in afval- en slibverwerking te borgen. Zeggenschap binnen de NV HVC is niet alleen direct gebonden aan het percentage van het aandeelhouderschap in NV HVC, maar vooral aan de manier waarop het aandeelhouderschap wordt ingevuld. Afvalverwerking en biomassaverwerking (waaronder het zuiveringsslib valt) hebben steeds meer raakvlakken. De uitvoering van de activiteiten vergt nagenoeg dezelfde disciplines. Door deelname in de NV HVC hebben de waterschappen toegang tot kansen ten aanzien van de inzet van technologische en organisatorische innovaties als gevolg van de investeringen die HVC doet op het gebied van afvalstoffenverwerking en energieopwekking. Met de deelname in de NV HVC beogen de waterschappen eveneens invulling te geven aan de ambitie voor invulling van de duurzaamheidsvraag.	
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota en de ontwerpbegroting vormen voor een Verbonden Partij de basis voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de regeling van de betreffende Verbonden Partij.	
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AB: H. van 't Pad AB: G. den Hartog DB: geen	
Ambtelijke contactpersoon	J. Gommans	
Financiële gegevens		

Financieel belang	WSRL heeft geen aandelen in de GR Slibverwerking 2009 maar is wel voor 7% lid. De GR Slibverwerking 2009 heeft 397 aandelen B in de N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland (HVC).		
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)		
2017	€ 0,0		
2018	€ 0,0		
Mutatie	€ -		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)			
Jaarrekening/balans			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0
2018	€ 0,0	€ 0,0	€ 0,0
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP	Laag		
Beschrijving risico's WSRL	Waterschap Rivierenland heeft op basis van de overnameovereenkomst tussen HVC en de deelnemers van de slibverwerking een risico van maximaal 7% in de verplichtingen van de gemeenschappelijke regeling slibverwerking 2009. De bereidstelling ten aanzien van de Bio Energie Centrale (BEC) is niet omgezet in een feitelijke garantstelling. Per 31 december 2018 staat het GR garant voor 30,0 miljoen (€ 24,6 uitstaande geldleningen + € 5,4 miljoen BEC). 7% van € 30,0 miljoen = € 2,1 miljoen. Waterschap Rivierenland staat mede garant voor het rekening courant saldo van rekeningnummer 63.67.60.707 ten name van HVC.		

Naam verbonden partij		Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen	
Op dit moment worden de laatste projecten uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van een landschapspark van 1.700 hectare tussen Arnhem en Nijmegen. Waterschap Rivierenland is deelnemer van de Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen dat tot doel heeft de realisatie van het park Lingezegen en de coördinatie van het park beheer. De deelnemende partijen in deze regeling zijn de gemeenten Arnhem, Overbetuwe, Lingewaard, Nijmegen, Provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland en als onafhankelijk adviseur Staatsbosbeheer. De betrokkenheid van het waterschap is van belang in verband met een NBW-wateropgave in het park van 28,5 ha en de realisatie van de natte ecologische verbindingzone Overbetuwe.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	1 december 2010		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Deelnemers	Waterschap Rivierenland, provincie Gelderland (is in 2019 éézijdig uit de GR gestapt), gemeente Overbetuwe, gemeente Lingewaard, gemeente Arnhem, gemeente Nijmegen.		
Vestigingsplaats	De Park 10, 6661 NW ELST		
Overgedragen bevoegdheden	Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling beschikt niet over specifiek overgedragen (publiekrechtelijke) bevoegdheden, anders dan die waarvoor zij is opgericht.		
Openbaar belang	Behartiging van het belang van duurzame natuur, recreatie, landbouw en waterberging in Park Lingezegen.		
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 6 leden (elke deelnemer 1). Elk lid heeft 1 stem. Het dagelijks bestuur bestaat uit 3 leden, waarvan ieder geval 1 vertegenwoordiger van de gemeente Overbetuwe en 1 vertegenwoordiger van de gemeente Lingewaard.		
Doelstellingen /ontwikkelingen	De waterschapsdoelen (waterberging-ecologische verbindingzone) zijn in december 2014 voor 90% aangelegd. In 2015 is de nazorgfase gestart, gedeeltelijk zijn de revisiegegevens aangeleverd, grondoverdracht heeft in 2018 plaats gevonden. De ingerichte delen zijn overgedragen aan afdeling Beheer en Onderhoud. De overige 10% van de waterschapsdoelen worden getemporiseerd uitgevoerd in de periode 2016 - 2019. Het betreft voornamelijk enkele stuwen uit het contract waterrijk waarin de oplevering is gepland in 2019. Na afronding en oplevering van de waterstaatkundige werken, de overdracht van het grondeigendom en het afronden van de subsidie, zal in principe de deelname door het waterschap aan de gemeenschappelijke regeling worden beëindigd. Dit zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden.		
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota en de ontwerpbegroting vormen voor een Verbonden Partij de basis voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de regeling van de betreffende Verbonden Partij.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AB: M.H.M. Gremmen DB: Na het uitstappen van de Provincie Gelderland is Mathieu Gremmen gevraagd om tijdelijk voorzitter te zijn		
Ambtelijke contactpersoon	F. Jongbloed		
Financiële gegevens			
Financieel belang	Het waterschap participeert, financieel gezien, in de realisatie van Park Lingezegen door middel van een, bij overeenkomst vastgelegde, maximale eenmalige bijdrage van afgerond € 1,5 miljoen.		
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)		
2017	€ 0,0		
2018	€ 0,0		
Mutatie	€ -		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)			
Jaarrekening/balans			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017	€ 15,9	€ 0,5	- € 2,4
2018	€ 12,3	€ 0,3	- € 3,7
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP	Laag		
Beschrijving risico's	-		

Per 4 januari 2011 is het openbaar lichaam Projectbureau Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard (PHTB) opgericht. Deelnemers aan deze gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Zaltbommel en Maasdriel, de provincie Gelderland en Waterschap Rivierenland. Het openbaar lichaam krijgt als taak om binnen de voorwaarden van de ondertekende samenwerkingsovereenkomst, uitvoering te geven aan de plannen voor herstructurering van met name de glastuinbouw en paddenstoelenteelt in de Bommelerwaard. Waterschap Rivierenland neemt aan de gemeenschappelijke regeling deel als niet risicodragende partner en participeert hierin met een bijdrage van € 230.000 (bestemd voor de eerste fase) voor de realisatie van natuurvriendelijke oevers in de Bommelerwaard. Voor de tweede fase is een krediet beschikbaar gesteld van € 550.000. Van dit bedrag is in 2015, na afronding van de 1^e fase, € 300.000 betaalbaar gesteld. Van het resterende bedrag van € 250.000 is in 2017, vanwege een snellere realisatie van de NVO-opgave, € 110.000 overgemaakt aan het PHTB. Het resterende deel van € 140.000 zal in de laatste fase (verwachting na 2019) betaalbaar worden gesteld. De uitvoeringsorganisatie initieert en coördineert de herstructurerings- werkzaamheden. De uitvoeringsorganisatie zal hierbij een zeker risico lopen, aangezien zij gronden verwerft en investeringen doet in de openbare ruimte, en vervolgens de gronden weer moet uitgeven. De partijen zullen, met uitzondering van het waterschap, risicodragend participeren in de uitvoeringsorganisatie. De gemeenschappelijke regeling is per 12 oktober 2011 gewijzigd. De wijzigingen hebben betrekking op de bestuurssamenstelling. Het algemeen bestuur bestaat sindsdien uit acht leden in plaats van vier leden. De stemverhouding wijzigt niet. Ook zijn enkele juridisch-technische aanpassingen meegenomen in de wijziging. In 2014 is gewerkt aan een nieuw ontwerp van het Provinciaal InpassingsPlan. Parallel daarin is een nieuw uitvoeringsconvenant opgesteld waarin nader wordt uitgewerkt hoe partijen samenwerken om de doelen van de samenwerkingsovereenkomst uit te voeren. De rol en de risico's van Waterschap Rivierenland blijven onveranderd.

Algemene gegevens

Ingangsdatum	4 januari 2011
Rechtsvorm	Openbaar lichaam
Deelnemers	Waterschap Rivierenland, provincie Gelderland, gemeente Zaltbommel, gemeente Maasdriel
Vestigingsplaats	Zaltbommel (Hogeweg 11, 5301 LB)
Overgedragen bevoegdheden	Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling beschikt niet over specifiek overgedragen (publiekrechtelijke) bevoegdheden, anders dan die waarvoor zij is opgericht
Openbaar belang	Herstructurering van de glastuinbouwgebieden en gebieden voor paddenstoelenteelt in de Bommelerwaard
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit 8 leden. De vertegenwoordigers van de provincie hebben ieder 2 stemmen, de overige vertegenwoordigers hebben ieder 1 stem. Besluiten worden met gewone meerderheid van stemmen genomen. Het DB heeft vier leden. De stemverhouding in het DB is identiek aan het AB.
Doelstellingen /ontwikkelingen	Financiële bijdrage aan PHTB bedraagt (maximaal) € 780.000. Hiervoor wordt 7,8 km nvo's aangelegd in KRW waterlichamen.
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota en de ontwerpbegroting vormen voor een Verbonden Partij de basis voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de regeling van de betreffende Verbonden Partij.
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AB: H. Driessen DB: M.H.M. Gremmen
Ambtelijke contactpersoon	P.Sollie

Financiële gegevens

Financieel belang	1 ^e fase € 230.000,-- (2011) / 2 ^e fase € 300.000,-- (2015) /eerste deel 3 ^e fase € 110.000,-- (2017). Resterende deel € 140.000 (na 2019) De bijdrage is gekoppeld aan water gerelateerde doelen, zoals de aanleg van natuurvriendelijke oevers
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)
2017	€ 0,0
2018	€ 0,0
Mutatie	€ -

Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)

Jaarrekening/balans

Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017	€ 14,6	€ 0,0	€ 0,0
2018	€ 14,4	€ 0,0	€ 0,0

Risico's

Risico profiel o.b.v. nota VP	Laag
Beschrijving risico's	Bij voortijdige beëindiging van de uitvoeringsorganisatie verliest WSRL de bijdrage van maximaal € 80.000,-- (of het restant als er nvo's zijn aangelegd) zonder dat er op dat moment natuurvriendelijke oevers zijn gerealiseerd. Voor het overige is WSRL geen risicodragers.

Naam verbonden partij		Gemeenschappelijke Regeling AQUON 2011	
Vanaf 1 juli 2011 bestaat er een gemeenschappelijke regeling tussen negen waterschappen (waaronder Waterschap Rivierenland) op het gebied van laboratoriumactiviteiten. Deelnemers beogen hiermee te komen tot schaalvergroting welke leidt tot vergroting van efficiency, vermindering van de kwetsbaarheid, benutting van de mogelijkheden tot continue kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering en versterking van de innovatiekracht. De activiteiten worden uitgevoerd vanuit de vestigingen in Leiden en Tiel.			
Algemene gegevens			
Ingangsdatum	1 juli 2011		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam		
Deelnemers	Waterschap Rivierenland, Waterschap Aa en Maas, Waterschap Brabantse Delta, Waterschap De Dommel, Waterschap Hollandse Delta, Hoogheemraadschap van Delfland, Hoogheemraadschap van Rijnland, Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden		
Vestigingsplaats	Tiel (De Blomboogerd 12, 4003 BX)		
Overgedragen bevoegdheden	Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling beschikt niet over specifiek overgedragen (publiekrechtelijke) bevoegdheden, anders dan die waarvoor zij is opgericht		
Openbaar belang	De regeling heeft als doel om op het gebied van laboratoriumactiviteiten te komen tot kennisdeling en –ontwikkeling, vergroting van de efficiency, vermindering van de kwetsbaarheid, benutting van de mogelijkheden tot continue kwaliteitsborging en kwaliteitsverbetering en versterking van de innovatiekracht		
Bestuurlijk belang	AB van 9 leden; elke deelnemer heeft een lid in AB. DB bestaat uit voorzitter en 3 leden gekozen uit de AB-leden.		
Doelstellingen /ontwikkelingen	De afgelopen jaren heeft AQUON een goede basis gelegd voor de toekomst. AQUON is momenteel bezig met de doorontwikkeling naar full-serviceketenpartner. Hiermee geeft zij invulling aan bestuurlijke besluiten (december 2017) voor de nieuwe governance en strategie. Het bestuur heeft in 2018 een voorgenomen besluit genomen tot centralisatie op één locatie, op voorwaarde dat de in ontwikkeling zijnde business case deze centralisatie rechtvaardigt. De business case wordt in 2019 nader uitgewerkt. Besluitvorming is eind 2019 voorzien.		
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Gemeenschappelijke regeling, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De kadernota en de ontwerpbegroting vormen voor een Verbonden Partij de basis voor het indienen van een zienswijze op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het algemeen bestuur van Waterschap Rivierenland dient jaarlijks een zienswijze in op de ontwerpbegroting van de Verbonden Partij. Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de regeling van de betreffende Verbonden Partij.		
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AB: G. den Hartog		
Ambtelijke contactpersoon	B. van 't Hullenaar		
Financiële gegevens			
Financieel belang	Het waterschap neemt deel in de gemeenschappelijke regeling AQUON met acht andere waterschappen. Het aandeel van WSRL in de netto kosten voor 2019 ad € 22,2 mln. bedraagt 16,2 %, zijnde € 3.5 mln. op basis van de ingediende meetvraag.		
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)		
2017	€ 0,0		
2018	€ 0,0		
Mutatie	€ -		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)			
Jaarrekening/balans			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017	€ 0,3	€ 16,3	€ 0,0
2018	€ 0,0	€ 16,6	€ 0,0
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP	Laag		
Beschrijving risico's WSRL	AQUON is bezig met een reorganisatie om een gezonde basis voor de toekomst van AQUON te leggen. Het risico op uitreden van deelnemers is hiermee verkleind.		

Nederlandse Waterschapsbank (NWB)	
Naam verbonden partij	
De Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB Bank) is meer dan 60 jaar geleden opgericht en is een national promotional bank die als doel heeft de financieringslasten van de publieke sector zo laag mogelijk te houden. De bank bedient met name decentrale overheden (waterschappen, gemeenten en provincies) en instellingen onder garantie van (decentrale) overheden zoals woningbouwcorporaties en zorginstellingen. Door haar AAA/Aaa-ratings en financiële deskundigheid is de bank in staat altijd actief in te spelen op de behoefte van haar klanten waardoor zij hun maatschappelijke taak in Nederland zo goed mogelijk kunnen uitvoeren. De NWB Bank staat als significante bank onder toezicht van de Europese Centrale Bank. Voor waterschappen is de NWB huisbankier met diensten als betalingsverkeer, electronic banking en consultancy. Sleutelwoorden bij de activiteiten van de NWB zijn maatschappelijke relevantie en duurzaamheid. Alle aandelen van de NWB zijn in handen van overheden. De NWB financiert haar activiteiten op de internationale geld- en kapitaalmarkten. Zij maakt daarbij gebruik van financiële instrumenten als obligaties, medium term notes en commercial paper. De bank heeft een zeer sterke vermogenspositie en AAA ratings van Moody's en Standard & Poor's. Waterschap Rivierenland bezit 6,8% van het totale aandelenkapitaal.	
Algemene gegevens	
Ingangsdatum	5 mei 1954
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Deelnemers	Waterschap Rivierenland en alle overige waterschappen in Nederland
Vestigingsplaats	Den Haag (Rooseveltplantsoen 3, 2517 KR)
Overgedragen bevoegdheden	Geen
Openbaar belang	Als huisbankier van de waterschappen levert de Nederlandse Waterschapsbank diensten op het gebied van betalingsverkeer, electronic banking en consultancy.
Bestuurlijk belang	WSRL is voor 6,8% aandeelhouder
Doelstellingen /ontwikkelingen	In verband met de kapitaalseisen onder Bazel III (minimale eis leverage ratio van 3%) heeft de NWB Bank begin 2011 besloten tot een maximale reservering van de jaarlijkse nettowinst. Op 27 juni 2019 is de vernieuwde Europese kapitaalverordening CRR II in werking getreden. Onderdeel hiervan is een aangepaste definitie van de leverage ratio voor promotional banks. Kortweg mag de bank de kredietverlening aan de publieke sector buiten beschouwing laten bij de berekening van de leverage ratio. De leverage ratio (inclusief winst lopend boekjaar) ligt daarmee ruimschoots boven de minimale eis van 3%. Op grond daarvan heeft er over het boekjaar 2018 (€ 99,7 miljoen voordelig) voor het eerst weer een dividenduitkering plaatsgevonden (totaal € 20 miljoen). Vooruitzichten: de bank verwacht de stijgende lijn in de kredietverlening door te zetten en voorziet voor heel 2019 een hogere kredietomzet dan de € 7,4 miljard over heel 2018. Wel verwacht de bank, in lijn met eerder uitgesproken verwachtingen, dat de nettowinst in 2019 op een lager niveau uitkomt dan in 2018. In de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders op 18 april 2019 heeft de NWB Bank het dividendbeleid gepresenteerd en in dat kader het volgende medegedeeld: De directie streeft naar een bestendig dividendbeleid, met als drie belangrijkste uitgangspunten: - de toekomstbestendigheid van de bank - het streven naar een pay-out ratio tussen 40-60% van de nettowinst - periodieke evaluatie van het dividendbeleid Deze lijn is op 10 juli 2019 (her)bevestigd in het tussentijds overleg tussen de waterschaps-aandeelhouders en de NWB Bank waarbij de directie van de bank heeft aangegeven binnen de bovengenoemde bandbreedte te streven naar de uitkering van een jaarlijks gelijk bedrag.
Bestuurlijke bevoegdheden:	De algemene spelregels en bevoegdheden van de Naamloze Vennootschap, als Verbonden Partij, zijn gebaseerd op boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Het wettelijk kader is per Verbonden Partij uitgewerkt in de statuten van de betreffende Verbonden Partij.
(Bestuurlijke) vertegenwoordiging	AvA: G.den Hartog (p.l.v.) RvC: geen
Ambtelijke contactpersoon	B. van Leeuwen

Financiële gegevens			
Financieel belang	3.968 aandelen A van € 115,- per stuk 437 aandelen B van € 460,- per stuk		
Per ultimo, balans FVA	(bedragen x € 1 mln)		
2018	€ 0,5		
2019	€ 0,5		
Mutatie	€ -		
Vermogen van de verbonden partij in bedragen (x 1 mln)			
Jaarrekening/balans			
Per ultimo	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Jaarresultaat
2017	€ 1.628	€ 85.168	€ 123
2018	€ 1.704	€ 81.663	€ 99,7
Risico's			
Risico profiel o.b.v. nota VP	Laag		